

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Riva Szápáry, Adria-palota.
Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyszeri szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
kiadóhivatal mérsékelt áron fűszámit.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Terra incognita.

Fiume, július 8.

Az ismeretlen föld: Nagymagyarország. Ismeretlen pedig mindennemű sajátosságában a *fiumei ifjuság* előtt. Földrajzilag még megismerkedhetnek vele az iskolák falai között, de mi a száraz és fáradságos tanulás a közvetlen tapasztalat mellett; hogyan legyen képes az írott vagy az elmondott szó megfelelően lefesteni azokat a természeti, néprajzi, lélektani és kulturális tulajdonságokat, amiket az egyszerű szemlélés a dolgoknak minden ékes-szólásnál szebben s jobban meg tud ismertetni. Magyarországot nem ismeri a *fiumei ifjuság* s e mellett az állítás mellett rendkívül sok és megdöbbentő bizonyosság akad. Jókai egyik legszebb regényében pompásan bebizonyítja, hogy aki megismeri a magyar nemzetet és országot; az soha az életben nem lehet ellenségünk többé; — föltéve, ha nem indul neki az országnak már azzal a föltévéssel, hogy gyűlölni fogja minden áron. Mert ilyen állapotban az erényeiért haragudhatnak meg reá legfőképpen.

Hogy a külföld előtt ismeretlenek vagyunk, azt megszokhattuk. De nem lehet hozzászokunk ahhoz, hogy a tulajdon hazánkban ne ismerjék a hazát. Ez a vád pedig ráillik a *fiumei ifjuságra*. Ebből is oldható meg az a kérdés is, miért nem tudják megszeretni azt az országot, amely erről a városról oly [atya] gondosságot szokott minduntalan elárulni.

A könyvek és az iskolai magyarázatok, bármily jók legyenek is azok egyébként, meg nem tudják szeretetni azt a földet, amelyhez nem elég csak történeti és közjogi uton tartozni, hanem hozzá kell fűződnie a lélek teljes szeretetével is. Fiumében az egyetlen, ami szolgálatot tudott és tud tenni az országnak: a tanítás; szóval: Donáth Imre kormányzó-ságbeli miniszteri osztálytanácsos, akinek a vállára már évtizedek óta nehezedik a *fiumei ifjuság* nevelés-ügye. Ennek a rendkívül nagy és fontos szerepnek derekasan meg is felelt s habozás nélkül ki merem jelenteni, hogy ezen kívül itt még édes-keves szolgálatot tettek a hazának, amely csak arra való volt soknak, hogy rajta az üres hiúságukat elégíttessék ki rendjel, vagy rang képeben. Az eredményes munkát nem tekintik kitüntetésnek s ezért nem is törekednek érte.

Annaira fontos tehát az ifjuság nevelési ügye ebben a városban, hogy arról még akkor is gondolkodni kell, amikor már az iskolák kapui is bezáródtak s diákok, tanítók nekiadták magukat a kellemes nyaralásnak.

Tavaly ilyenkor a *fiumei* felső kereskedelmi iskola gyűjtést indított arra a célra, hogy a szegényebb sorsu és jó előmenetelű tanulókat az *anyaországba* küldjék, hogy alkalmat leljenek arra, hogy a *magyar nyelvet*

teljesen elsajátítsák és a magyar életviszonyokat megismerjék. Erre a nevezetes és hasznos célra 1163,5 korona gyűlt össze és nyolcz tanuló mehetett el nyári hazai tanulmányutra. (A nyolcz tanuló nevét följegyezve tartom magamnál.)

Ezek után pedig a következő kérdést vettem fel, amelyre pedig megfelelően az intézet tanárai, ugyszintén a tanulmányutra küldött kitüntetett tanuló is: *Mi lett a hazai tanulmány-ut eredménye?* Ez az első kérdés, amelyet tudunk nemcsak czélszerű, de jogos is. Reméljük, megkapjuk rá a választ.

Miért czélszerű e kérdéssel tiszába jönnünk, azt nem is kell nagyon firtatni: tudni szeretnők, volt-e ennek a mozgalomnak legalább annyi eredménye, mint amennyi az e célra fordított anyagi áldozat volt? Hogy pedig jogos a kívánságunk, amikor felvetjük e kérdést, az elvitázhatalan. A közönség körében történt a gyűjtés, tehát ennek a közönségnek joga is van megérdezní, volt-e érdemes eredménye az ő áldozatkeszségének? Hangoztatjuk ezt, jóllehet ezt a jogát a nyilvánosságnak el nem vitatja tőlünk senki, legkevésbé az intézet tanárai, akik máskor is fordulhatnak még ehhez hasonló támogatásért a polgárokhoz.

A második kérdés pedig ez: *Abbanmadván-e a mozgalom?* Mindenesetre érdekel bennünket ez a kérdés is. Föltételezzük azonban, hogy amennyiben a tavalyi próbálgatás bár kevés, de biztató eredményt nyújtott, ez a szép mozgalom még tovább is tart: s a pillanatnyi sikertelenség el nem kedvetlenítette a mozgalom megindítóját.

Amikor a magyar nép és az ország nem ismerése olyan gyümölcsöket termelt Fiumében, mint egy nyílt hazaellenes ifjusági egyesület és egy hazaáruló ujság, akkor nagyon idején és helyén való felvetni azt a kérdést, amely arról szól, hogy ismertessük meg az ifjusággal Magyarországot. Nagyon fontosnak tartjuk mi ezt a kérdést s kíváncsian várjuk a válaszokat a felvetett kérdéseinkre.

K. N.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A horvát válság.

A horvát országgyűlést elnapolták.

Zágráb, július 8. A hivatalos lap mai száma királyi kéziratot tesz közzé, amely a horvát országgyűlés ülésait bizonytalan időre elnapolja.

Összetűzés horvátok és magyarok között.

Csáktornya, július 8. Vrbanics horvát képviselő Varasdon egy népgyűlésen beszédet tartott. A képviselőt utjában na-

gyobb horvát társaság kísérte. Midőn a társaság a csáktornyai pályaudvarra érkezett, a horvátok zajosan tüntettek a magyarok ellen. Az állomásfőnök felszólítására a társaság bevonult a vasuti étterembe, ahol tolytatták a tüntetést. Magdics horvát képviselő beszédet mondott s a horvátok mindenképpen ingerelték a jelenlevő magyarokat. Ebből természetesen heves összetűzés támadt. A rend helyreállítására csendőrség lépett közbe, amely végre megfékezte a garázda horvátokat. Tizenhárom férfit és hölgyet letartóztattak, de kihallgatásuk után szabadon bocsátották őket.

A kiegyezés.

Bécs, július 8. Wekerle Sándor miniszterelnök, Kossuth Ferencz és Darányi Ignác miniszterek, Popovics Sándor, Sztevenyi József és Mezőssy Béla államtitkárok ma délelőtt megkezdték a kiegyezési tárgyalásokat az osztrák kormányval. A tanácskozás egész délelőtt és délután esti fél kilencz óráig tartott.

Bécs, július 8. A »Neue Frei Presse« értesülése szerint a kiegyezési tárgyalások előrehaladott stádiumban vannak és a megegyezésnek alig van akadály.

A házszabály-revizio.

Budapest, július 8. A néppárt ma este értekezletet tartott, amelyen a párt belső ügyeit tárgyalták és állítólag a házszabály-revizio kérdésével is foglalkoztak.

Megvert ügyvéd.

Budapest, jul. 8. Ujpesten ma Cserba Fezencz táblabíró és fia, Cserba Dezső dr. ujepesti ügyvéd az utcán megtámadták Boros Mór dr. ügyvédet és bottal véresre verték. A támadás oka az, hogy Boros dr. ügyvéd följelentést tett ellenük a rendőrségen, amelyben mindkettejüket csalárd üzelmekkel vádolja.

Kecskeméthy levele.

Budapest, július 8. Most, hogy Kecskeméthy Győző ismert sikkasztási bűnygyében az elévülés beállott, közzéteszik Kecskeméthynek egyik barátjához intézett régebbi levelét, amelyből kiderül, hogy a sikkasztásnál büntársa is volt.

A városi állandó bizottság.

Az új városi állandó bizottság pénteken, e hó 12-én tartja meg első ülését. E helyen jegyezzük meg azt is, hogy az állandó bizottság ugyanazon tagokból alakult meg, mint az előbbeni. Dall'Asia Szaniszló azonban betegeskedése miatt bejelentette kilépését a bizottságból s helyét Rubinich Jánossal töltik be.

A fiumei Lloyd felozslása.

(V. K. K.) A kikötővárosok czélzserü fejlődésének egyik elengedhetetlen szükséglete a szakköröknek egy vagy több olyan társadalmi szövetezése, amely alkalmat nyújt eszmék felvetésére, megvitatására és olyan tervek készítésére, amelyek a fejlődő idők szükségletein felépülve, hivatva vannak arra, hogy a kikötővárost egy-egy lépéssel előresegítsék a folyton erősödő gazdasági versenyben. A magyar kikötővárosnak egyik régi hátránya, amely belátható időn belül meg nem szüntethető: a nyelv különbsége; ez választja el egymástól az érdekeikben amugy is egymással szemben álló kereskedőket és megakadályozza az egységes és eredményes közérdekű működést. Tulajdonképpen erre a nyelvi különbségre vezendő vissza az a körülmény is, hogy evekkel ezelőtt az olaszajkú kereskedők, akik egyébként sohase vettek részt a fiumei Lloyd kereskedelmi társaságban, külön egyesületet alapítottak «Fiumei Kereskedők és Iparosok Egyesülete» címen, a Lloyd pedig, amelynek anyagi bázisát a kereskedelmi kormány által engedélyezett évi 10.000 korona szubvenzió képezte, rohamosan visszafejlődött s most, amikor a kormány a szubvenzió folyósítását megtagadta, kénytelen volt a felozslást kimondani.

A fiumei Lloyd — ehhez nem férhet kétség — közel másfél évtizedes fennállása folyamán nem váltotta valóra a működéséhez fűzött varakozásokat. Olyan társadalmi egyesülés vált belőle, amelyentől alig várható haszon vagy előny a magyar kikötőváros gazdasági érdekei számára. Ennélfogva az is konstataható, hogy elvesztette a jogát arra, hogy a kereskedelmi kormány áldozatkészségével feleje forduljon.

De ha az érem másik oldalát tekintjük és figyelembe vesszük, folyton erősödő nemzetiségi ellentéteket és harcokat amelyek Fiumében már reggen tullepték a megengedett határokat és bevonultak a közgazdaság területére is, tehát oda, ahol keresni valójuk nincs és ahol csak kárt tehetnek, akkor talán megfontolandó volna a Lloyd megszűnésének, lokális érdekünk látszó kérdése. Nem téveszthetjük ugyanis szem elől, hogy a haladó Lloyd egyesítette magában a legjelentékenyebb fiumei kereskedői vállalatok képviselőit (Adria, hitelbank, raktár vállalat, forgalmibank, Schenker és Társai, Hoffmann S. és V., stb. stb.), akik megfelelő irányítás mellett nagyon érdemes és eredményes tevékenységet fejtettek volna ki Fiume érdekeinek ápolása körül. Igaz, hogy ez megvalósíthatott volna felsőbb beavatkozás nélkül is, de ha már elmulasztott, most mégis csak érdemes volna elvi tekintetben megállapítani: van-e szükség Fiumében egy olyan kereskedelmi tömörülésre, amelyben a jelentékenyebb vállalatok fejei részt vesznek, vagy nincs? Ha igen, akkor elülről kezdhető az akció, amelynek sikerét garantálhatná az a tapasztalat, amely a múlt sikertelenségéből leszűrődik. Egy körülményt azonban mindenesetre meg kell állapítani s ez az, hogy az említett nagy vállalatokat a kisebb kereskedőkkel és iparosokkal egyesíteni ma már teljességgel lehetetlen Fiumében. Eltekintve a már említett nyelvkülönbségtől, olyan erős a hangulat Fiumében minden államilag támogatott vállalattal szemben, hogy az egyesítési szándéknak már az első részlete is hajótörést kell hogy szenvedjen. Van ebben valami szociális íz is, de megdönthetetlen tény, hogy a két kereskedő csoport köze olyan erős válaszfal emeltetett az utolsó évtized folyamán, hogy annak a ledöntésére az optimizmus sem vállalkozhatik.

Mindenki tudja, hogy Fiume csak annyiban kereskedőváros, amennyiben ezt a kikötői átmenő forgalom természetszerűleg megköveteli. Kereskedelme tehát egészen transitoris jellegű és propre-kereskedelmének életrekelése iránt ezideig hiábavalónak bizonyult minden kísérlet. Nagyon örvendetes, hogy a kis számu propre-kereskedők egyesületté tömörülve igyekeznek érdekeiket felsegíteni és ezzel a helyi kereskedelmet előbbre vinni a fejlődés útján, de a magasabb érdek azt is megköve-

teli, hogy a magyar kikötőváros és a fiumei gazdasági helyzeteleterejét képező nagy vállalatok üzleti ténykedéseiken kívül is bevonassanak azokba a közérdekű közgazdasági munkálatokba, amelyek szoros kapcsolatban vannak a Fiuméhez fűződő országos követelményekkel. Az állami támogatás eredményessége érdekében megállapítandók volnának azok az informatív természetű szolgálatok is, amelyeket ez az egyesülés teljesíteni köteles és a tevékenység megfelelő ellenőrzése céljából miniszteri biztos volna kirendelhető az egyesülés mellé.

Ismételten konstatáltuk, hogy az állam közérdekű akcióiban Fiumében állandóan, a multban csakugy, mint a jelenben, magára van hagyatva, végre tehát mégis módját kellene ejteni annak, hogy az állam becses segítő munkatársakkal birjon a fiumei kereskedők körében ugy, amint rendelkezik ilyen szervezettel az osztrák kormány Triestben. (Ö.)

Előfizetési felhívás.

„A Tengerpart“, Fiume egyetlen magyar napilapja, az ünnep- és vasárnapokat követő napok kivételével naponként **reggel hat óra**kor jelenik meg.

Előfizetési árak.

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	24 korona.
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy hónapra	2 „

Egyes szám ára 6 fillér.

A fiumei állami- és magántisztviselőket abban a kedvezményben részesítjük, hogy a lapot évi **14 korona 40 fillérért**, tehát havi előfizetéssel **1 korona 20 fillérért** kapják házhoz hordva.

Előfizetést bármely naptól kezdve felvesz

„A Tengerpart“ kiadóhivatala
Fiume, Riva Szápáry, Adria-palota.

KÜLÖNFÉLE.

— **Személyi hir.** A kereskedelemügyi magyar királyi miniszter *Kohányi* Zoltán cs. és kir. sorhajóhadnagyot tengerhajózási magyar kir. főfelügyelővé nevezte ki.

— **A zágrábi üzletvezetőség Fiumében.** A zágrábi horvát hazafiak azzal kezdetek el az ő kisdud «nemzeti ellenállás»-ukat, hogy a sárba taposták a magyar czimert — amint azt már szokták, — betördelték az állami hivatalok ablakait, a postán és az államvasutná, s nagyban fenyegetőznek Jellacsics vitéz kardjával. Hogy az ugrádozó horvátokat nem veszi nagyon komolyan az állam, azt igen bőlesen teszi, de mégis helyeslehető, ha a sérelmeket nem hagyja magán száradni. Miután a vasuti nyelvkérdésen támadt viszálykodást felidéztek, nekimennek Zágrábban a magyar vasutasoknak s azokat inzultálják. Hasonló sérelmek a horvátok részéről már nagyon sokszor megtörténtek, s hogy ez ismétlődik, csak annak tulajdonítható, hogy nem toroltuk meg rajtuk a gyalázkodást. Most azonban már ütött a tizenkettedik óra s a kormány elégtelent fog szerezni a nemzetnek is, meg a vasutasoknak is, akik Zágrábban örökösen veszedelemnek vannak kiteve a «kedves testvéreink»-től. Amint «A Tengerpart» teljesen megbízható helyről értesül, a zágrábi üzletvezetőséget elmozdítják a helyéről. Két várost emlegetnek, amelyek közül az egyik az eddigi zágrábi üzletvezetőségnek székhelye lesz. Ez a két város: Kaposvár és Fiume. Ami bennünket illet, föltétlenül amellett vagyunk, hogy Fiume nyerje el az államtól a zágrábi üzletvezetőséget, mert általa a város magyar nemzeti szempontból rohamosan fog emelkedni. Fiumében eddig is a vasutasok voltak a magyarság erősségei

s ha a kormány végrehajtja e tervét, a magyarság hatalmas megerősödését fogjuk benne látni. Azonkívül tehát, hogy a horvát garázdálkodásért megfelelő elégtételt szerzünk, a magyar kikötővárosnak adunk benne rendkívüli erősséget.

— **A Lloyd új hajói.** Az Osztrák Lloyd legközelebb elkészülő három új gőzösének a «Baron Beck», «Baron Gautsch» és «Prinz Hohenlohe» nevet fogja adni. A «Baron Beck» nevű gőzöst már július közepén vízre bocsátják. A dalmáciai szolgálatra már megrendeltek két gőzhajót Angliában. E hajó költségeire az osztrák kormány 3.600.000 koronát bocsátott rendelkezésre. A pólai és zárai gyorsforgalom lebonyolítására is két gőzöst fognak megrendelni a külföldön s e célra az osztrák kormány megfelelő összeget bocsátott kamatmentesen rendelkezésére a társaságnak.

— **Abbáziából.** A fürdőigazgatóság által legutóbb kiadott hivatalos névjegyzék szerint Abbáziában 1906 szeptember 1-től 1907 július 3-áig a fürdővendégek száma 23611 volt, július 3-án 1416 fürdővendég tartózkodott Abbáziában. A vendégek túlnyomó része magyar s ez idő szerint a magyar íróvilágból ott időznek többek közt: *Erődi* Béla dr. tankerületi főigazgató családjával, *Rutkay-Rothausser* Miksa, *Palotai* Hugó és *Tábori* Kornél szerkesztők.

Az abbáziai vígalmi bizottság a nyári hónapok folyamán a következő ünnepeket rendezi:

Július 13-án, szombaton és július 20-án, szombaton: a Quarnero-kávéház előtt koriandoli-korzó és reünio.

Július 27-én, szombaton: a Quarnero-kávéház előtt emlékünnepe és reünio.

Augusztus 3-án, szombaton: a Quarnero-kávéház előtt koriandoli-korzó és az abbáziai uszóegyesület tréfás estéje.

Augusztus 10-én, szombaton a Quarnero-kávéház előtt: Nők szépségversenye.

Mindezek az ünnepek este 9 órakor kezdődnek s a belépődij személyenként 1 korona.

Augusztus 17-én szombaton: Ő felsége születésnapjának előünnepe, este 9 órakor fáklýásmenet.

Augusztus 18-án, vasárnap: Ő felsége születésnapja alkalmából nagy reünio, kezdete este 9 órakor, belépődij 1 korona.

Szeptember 1-én vasárnap: a Quarnero-kávéház előtt reklám-tombola, kezdete délután 4 órakor.

Szeptember 8-án vasárnap: az Angiolina-tengerifürdőben nagy nemzetközi uszó-meeting.

Ezenkívül az osztrák flottaegyesület abbáziai helyicsoportja augusztus 18-án tombolával egybekötött ünnepeket, szeptember 1-én pedig regattát rendez.

— **A féltékenység.** *Trani* Ede udinei származásu 56 éves korcsmáros közös háztartásban élt a Via Duomo 4. számú házában *Drago* Mária, fiumei illetőségű 39 éves asszonnyal. Az utóbbi időben azonban erősen megingott a korcsmáros bizalma az asszony hűségében és gyakoriak voltak közöttük a féltékenységi czivódások. Ma este 8 órakor ismét heves jelenet volt közöttük s *Trani* dühében revolvert kapott és háromszor rálőtt az asszonyra. A lövések szerencsére csak jelentéktelen sebet ejtettek az asszony mellén és nyakán. A pisztolydurranásra perze nagy riadalom támadt, a házbeliek összesődültek, rendőr is került elő valahonnan s a dolog vége az lett, hogy a féltékeny korcsmárost letartóztatták és bevitték a rendőrségre. Az asszonyt a lakásán ápolják.

— **Egy szerencsétlenül járt iskolásfiu.** Vasárnap a déli órákban a Belvederen egy *Vicich* Henrik nevű hét éves tanuló egy játszótársával együtt egy magas fára mászott. *Vicich* már nagyon magasan volt,

amikor a gyöngye ág letörött alatta s a mellett elhuzódó vaskerítésre zuhant, amelynek hegyes vadszítései a szerencsétlen gyermek hasába furódtak. Negyedórai szenvedés után meghalt.

— **A trieszti gáz- és villamosmű kibővítését** Trieszt városa elhatározta és e célra 750.000 korona kölcsön felvételét engedélyezte. A városi tanács megbízást nyert arra, hogy a gázmotor felállítására szükséges telket megvásárolhassa.

— **A fiumei butorgyári munkások sztrájkja.** A fiumei butorgyári munkások sztrájkja még mindig tart, sőt még a befejezése sem látható előre. Szombaton már kedvező kilátás mutatkozott arra, hogy a sztrájk meg fog szünni. Fery Nánior, a butorgyár igazgatója ugyanis Paulin József, a munkások megbízottja előtt kijelentette, hogy hétfőig meg fognak a sztrájkolókkal állapodni, ha a munkát megkezdik. A munkások meg is ígérték, hogy e feltétel mellett megkezdik a munkát, azonban kikötötték, hogy fenntartják maguknak a jogot a sztrájk újból való megkezdésére, ha nem részesülnek megfelelő elégtételben. Vasárnap a sztrájkolók gyűlést is tartottak más munkások bevonásával. Több felszólalás után Paulin József kijelentette a sztrájkolóknak, hogy a butorgyár igazgatója utóbb azt a kijelentést is tette, hogy a végleges megállapodásra a munkásokkal csak akkor fog jutni, ha a már megkezdett munkát befejezik. A munkások erre hétfőn tovább folytatták a sztrájkot.

— **Pénzküldemények Amerikába.** A new-yorki cs. és kir. konzulátus ismétlen panasz tárgyává tette, hogy a Magyarországról címére érkezett pénzküldemények rendeltetése iránt a legtöbb esetben csak hosszadalmas levelezés útján tud tájékozást nyerni; az Északamerikai Egyesült Államokban ugyanis a postautalványokat nem kézbesítik a félnek, hanem a postahivatalok maguknál tartják, a postautalványon levő közleményeket és a pénz rendeltetésére vonatkozó esetleges feljegyzéseket pedig egyáltalán nem veszik figyelembe. Saját érdekében cselekszik tehát a nagyközönség, ha az Egyesült-Államokban székelő cs. és kir. konzuli képviselőségekhez intézett kisebb összegű pénzküldeményeket levéllelgyekben, a nagyobb pénzküldeményeket pedig bankutalványokban (magyar bankoknak ottani bankintézetekre szóló csekkjeiben), még pedig olyan ajánlott zárt levelekben küldi, amelyekben a pénzküldemény rendeltetése pontosan le van írva.

— **Elsülyedt hajó.** Londonból táviratozzák, hogy az admirális jelentése szerint a Tyne torkolatánál tegnap este az «Assistent» angol hadihajó összeütközött a «Marie» nevű német gőzessel. A gőzös elsülyedt. Legénységét az «Assistent»-ra szállították, a kapitányt jeje kivételével, aki életét vesztette.

— **Háboru a kikötőben.** Rotterdamból jelentik, hogy a kikötőmunkások két csoportjának viszálykodása tetőpontját érte el és valóságos ütközet folyt le a tengeren. Egy gabonagőzönsön viszálykodás támadt a két part között, az egyik rész ki akarta rakni a gabonát, a másik rész határozottan ellene volt ennek s az utóbbi párt segítséget is kapott. Csakhamar egy motoros gőzös közeledett a gabonahajóhoz és a rajta levő emberek megostromolták a nagy hajót. Rendőrök is jöttek, de ezek nem tudták helyreállítani a rendet és az elevátormunkások véres vereséget szenvedtek; miután legnagyobb részük megsebesült, kénytelenek voltak a hajót elhagyni. A vereséges más hajókon is folytatódott, sőt még a

városban is lépten-nyomon lehetett verekedő munkáscsoportokat látni. Nagyon sok munkás komoly sérülést szenvedett. A szárazföldön munkások és munkásasszonyok tüntettek. A hatóságok energikus intézkedéseket tettek a verekedő munkások ellen; a rendőrséget tengerészkatonákkal szaporították és több ágyúnaszádot küldtek a kikötőbe.

— **Egy tenger alatt járó hajó balesete.** Cherbourgól jelentik, hogy a «Ruebes» nevű új 40 tonnás tengeralatti hajó ma a dokkban teljesen megtelt vízzel és bár azonnal a felszínre hozták, jelentékeny károkat szenvedett. Főleg villamos készüléke romlott el. Hasonló baleset történt az «Algeria» és «Gimnote» tenger alatt járó hajókkal is.

— **Mi a hirlapíró?** A párisi hirlapiskola megnyitása alkalmából a «Gaulois» több jeles egykori hirlapíróhoz azt a kérdést intézte: «Mi a hirlapíró?» A beérkezett válaszok közül a következők a legérdekesebbek: Adolphe Brissou: «A hirlapíró a világ legjobbja és legrosszabbja. Jól tesz, de rosszat is tesz, az igazságot terjeszti, vagy a tévelygést. Irigyeljétek, mert gondolatát szabadon kimondhatja. Szánjátok, mert a legnagyobb erőfeszítéssel dolgozva, több erélyt es tehetséget fejt ki, mint amennyi kellene oly mű megalkotásához, mely örök időkre szól. Ha a társadalom jól lenne szervezve, a hirlapírókat nem engednék 50 éves korukon túl dolgozni, hanem alkalmat nyújtanának nekik arra, hogy nyugalmába vonulhassanak.» — «A hirlapíró katona, — mondja Jules Claretie, — s amikor megöregszik, büszkén megszámlálja a sebeit. Tulajdonképpen mindent tudnia kellene. Mindenesetre törekednie kellene arra, hogy mindent megtudjon. Esmékért küzdve, ne törődjék a sértésekkel, melyekkel illetik. Persze rettenetes, hogy mindennap más eszméje legyen, de épp oly egyszerű, mint helyes követni az egész életen át az egy eszmét: igazságosnak lenni.» — Raymond Poincaré behatóan foglalkozik Balzac mondásával: «Le journaliste est une pensée en marche comme le soldat en guerre», amelyet gunyolódva és tréfálkozva megczáfolni igyekeznek.

— **Posta- és távirónövendékek felvétele.** A m. kir. posta-, táviró- és távbeszélő-hivatalokhoz segédtszettekbe való kiképzés céljából növendékek vétetnek fel. Megkivántatik a középiskola IV. osztályának rendszeres elvégzése. Folyamodni július 31-éig kell annak a hivatalnál, ahová a folyamodó felvételét ohajtja.

— **Mérsékelt áru fürdőjegyek.** A Kereskedelmi és Magántisztviselők Egyesületének igazgatósága értesíti a tagokat, hogy az egyesület mérsékelt áru fürdőjegyeket boesát rendelkezésükre és pedig: a Klotild-fürdőbe 25 filléren, a Strauss-fürdőbe 30 filléren és a Cantridai fürdőbe 54 filléren. A jegyek naponta d. u. 1—2 és 6—8 órákor válthatók az egyleti helyiségben.

— **Nyitva van az akvárium.** A Tengerészeti hatóság épületében levő halkisérleti állomás akvárium, amelynek medenczéiben tengerünknek érdekes halvilága látható, most minden nap nyitva áll a közönség részére délelőtt 10—12-ig és delután 3—6 óráig. Vasár- és ünnepnapokon az akvárium csak délelőtt tekinthető meg a szokott órákban. Belépődíj nincs.

Főszerkesztő:
Szemerjai Kovács Zoltán.
Felelős szerkesztő:
Murai Jenő.
Kiadótulajdonos:
«Unio» könyvnyomdai műintézet.

Olvásóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók a «Globus» hirlapelárúsító üzletben, Vinc. de Domini-utca. — A m. kir. dohánygyártózsádban, Piazza Elisabetta. — Capudi Romualdo likőrüzletében, Deák-Corso. — Devescovich Giov. trafikban, Riva Szápáry. — Barbis Giov. trafikban, Via Adamich és kiadóhivatalunkban («Unio»-nyomda, Riva Szápáry, Adria-palota.)

CIGALE tengeri fürdő LUSSINPICCOLO mellett.

PROSPEKTUS KIVÁNTATRA.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4 1/2% netto kamatot

terít meg mátol kezdve feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

Egy jó forgalmu

v e n d é g l ő

szép kerthelyiséggel és abban 3 olasz tekepályával, a kivándorlási palotával szemben (Via Volosca 40. sz. a.), elutazás miatt azonnal eladó.

Oly éltesebb uriember

ismeretséget keresi intelligens középkorú barna nő, aki ötlet anyagilag támogató. — Levelek «Mirha» czimen a kiadóhivatalba kéretnek.

Szép írással

biró czimirók kerestetnek. — Felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

MIRAMAR

Nagyszálló Cirkvenicán

Nyári és téli üdülőhely
= és tengeri fürdő. =

A szálloda közvetlenül a tengerparton, a fürdő közelében fekszik.

Modern-berendezés. —
Kávéház és étteremmel. —
Lift — villanyvilágítás —
Olvásó terem. —
Hidegvizgyógyintézet —
— Meleg házi fürdők. —

Figyelmes kiszolgálás
Mérsékelt árak

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle radio-activ

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Hathatós óvszer a belső betegségek elterjedésének megállítására, úgyszintén kiváló gyógyhatású gyomor-, bél- és vérébajokban, továbbá **elkővéredés, szívelhárjasodás és ezzel járó fulladásnál, sárgaság, máj- és lépdeganat, cukorbetegség, aranyér, csúz- és köszvény-nél, vérbőség-nél s egyéb belső szervezeti bajokban.** — Főszétküldés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban. Kapható minden jobb gyógyszer-tár és fűszerüzletben, **Fiumében Heim F.-nél,** kis üveg 30 f., nagy üveg 50 f. — Össze nem tévesztendő más fajta keserűvizekkel.

„OLIMPO“ CINEMATOGRAF

Via Germania 11. sz. Braida.
Naponta előadások d. u. 4 órától kezdve.

Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10 órától 1-ig és d. u. 4-től 10-ig.

Rendkívül érdekes képek.

Kiváló Ujdonságok:

A rendőrség kutyái.

A megtámadott kocsiposta.

A durzás fiu stb. stb.

Belépti díj:

I. hely 40 fill. II. hely 20 fill.

Katonák és tíz éven aluli gyermekek a felét fizetik.

Cantrida

fürdő és vendéglő.

Megnyilt május 21-én.

Bérletjegyek, melyekbe a villanyos és az omnibusz használata bele van értve, valamint egyes használatra érvényes jegyek kaphatók úgy a villanyos kocsik kalauzainál, mint a fürdő pénztáránál.

Omnibusz csatlakozás minden villanyos kocsinhoz.

Tisztelettel

Mittel Alajos

fürdőtulajdonos és vendéglős.

„Progresso“

Cinematograf (Mozgófényképek)

ANDRÁSSY UTCZA 1. SZ.

Legújabb műsor:

Lehetetlen öngyilkosság.

Santuzza bucsuja.

A kedvenc megostromlása.

Nina a kaszárnnyában.

WEISS M.

Corso 11. sz. FIUME Corso 11. sz. a várostorony átellenében.

Ujjonnan érkeztek:

kész és mértékre szabott női toilettek vászonból.

Gyönyörű

blúz-ujdonságok

battiszt-, pongis-, vászon- és zefirekben

Fürdő-öltözékek

hölgyek részére (új reformszabás);

urak részére darabonként 2 koronától feljebb.

Fürdő-kalapok és fürdő cipők.

Frottir-köpenyek és frottir kendők.

Szoba és czimerfestő vállalat.

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy Via del Pino 9. szám alatt czimer-, szobafestő és mázoló-üzletet nyitottunk.

Elvállalunk szoba- és díszletfestést, mázolóást a legegyszerűbb kivitelűtől a leggazdagabbig.

Fa-, bádóg-, vászon- és üveg-czimtblák készítését a legmodernebb kivitelben a legolcsóbb árák mellett.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

mely tisztelettel

Kurz Frigyes és tsa

Via del Pino 9. szám.

Első és legjobb hirnevű óraüzlet Nattich Henrik

FIUME, Corso.

Chronometer és műórás.

Genfi és Glashütte-féle

angol különlegességi

gyátmányok.

Rákóczi vendéglő

Az új kivándorlási palotával szemben.

Tulajdonos: Gulyás László.

Valódi magyar konyha. Étkezésre elfogadok előfizetőket.

Ebéd és vacsora 20 forint.

Gyönyörű kerthelyiség kuglizóval, mely már elkészült és a t. közönség rendelkezésére áll.

Crnkovič

szálloda, pensio és kávéház

CIRKVENICA.

A fürdő központján, közvetlen a tengerpart mentén, a mólótól 2 percznyire.

Kitűnő magyar és német konyha.

Kitűntetve a német orvosi kongresszus által.

Eredeti magyar és német fajborok, valamint Münchener és Pilsener sörök.

Utazóknak és kirándulóknak kiválóan alkalmas és kellemes hely.

Olcsó árák. Pontos kiszolgálás.

Tulajdonos: Crnkovič József.

Szálloda és Penzió

LACKNER

ABBAZIA, Reichsstrasse.

Gyönyörű tengeri kilátás majdnem minden szobából.

Magyarok kedvenc lakhelye.

Olcsó árák.

Előzékeny és pontos kiszolgálás.

Fürdő a házban.

Villanyvilágítás.

Gyógymaszázásokra

ajánlja magát Czirkenicza és környéke részére

Eisenmenger Fritz

okleveles masseur, a délutáni órákban.

Lakik: Miramar szálló, Czirkenicza.

Szájpadlás nélküli szabadalmazott FOGSOROKAT

egy darabból kizárólag készít

FRISCH LEO

fogműterme, az Adamich-tér sarkán Via Lido 2. II. emel. (Rinaldi ház)

naponta d. e. 8-12 és d. u. 2-6, Minden műtétet fájdalom nélkül személyesen végez el.

Foghuzás, arany-ezüst és porcellán-plombirozás, Aranykoronák; szájpadlás nélküli arany fogsorok; porcellán és arany fogsorok (legújabb), Kaucuk- és smaltol-fogsorok.

Katonatisztek, állami és vasúti tisztviselők jelentékeny mérséklésben részesülnek.

HIRDETÉSEK

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Használt és új

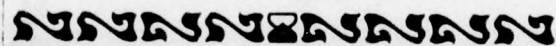
Zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyátmányú új- és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

A Fiumei Népbank Részvény-Társaság

(FIUME. Andrassy-utca 1. sz. I. em.)

elfogad a legelőnyösebb feltételek mellett betéteket takarékkönyvekre, számlára és giro-számlára;

hitelt nyújt folyó számlára és elfogadványokra;

leszámitol váltókat és kereskedelmi értékeket;

kibocsát csekkeket, utalványokat és hitelleveleket a monarchia és a külföld minden nagyobb városába;

vesz és elad értékpapírokat, külföldi váltókat és bel- és külföldi pénznemeket;

előleget nyújt árukra és értékpapírokra;

megőrizz és kezel értéktárgyakat;

gondoskodik okmányok, értékpapírok, szelvények és kisorsolt értékek

inkasszójáról; végrehajt tőzsdei műveleteket kellő gyorsasággal;

fizetéseket eszközöl mérsékelt feltételek mellett a főbb kereskedelmi piacokon.

Nyomatott az „Unio” könyvnyomdában Fiume, (Adria palota, Riva Szápary).